

Šarka

Pica pica

Apsaugos statusas: **Mažai rūpimos (LC)**

Rangas: **species**

4

STEBĖJIMŲ

2

STEBĖTOJŲ

Gegužė

PIKO MĖNUO

KARALYSTĖ

Animalia

KLASĖ

Aves

ŠEIMA

Corvidae

GENTIS

Pica

Kur ir kada stebėti?

Dažniausiai aptinkama šeškinės ozo pietinė dalis. Daugiausia stebėjimų užfiksuota gegužę. Geriausias stebėjimo metas — ankstyvas rytas (ypač iki 9 val.).

Apie rūšį

Paprastoji šarka – varninių (Corvidae) šeimos, tikrųjų šarkų (Pica) genties paukštis.

Išvaizda

Nesunkiai atpažįstama iš savo apdaro, žeme šokinėja savotiškai kilnodama uodegą. Patino ir patelės galva, kaklas, pagurklis, nugara, uodega ir sparnai juodi, melsvai žalio metalo žvilgesio. Plačios dėmės pečių srityje, pilvas ir krūtinė balti. Paprastųjų šarkų kūno ilgis 40–51 cm, iš kurio 20–30 cm sudaro ilga uodega, išskėstų sparnų tarpugaliai 48–62 cm. Svoris 175–300 g, patinėliai vidutiniškai sveria daugiau – 233 g, patelių vidutinis svoris 203 g.

Elgsena

Gyvena paupių, paežerių krūmynuose, mėgsta įsikurti laukuose bei pievose esančiuose krūmynuose. Balsas „šėk-šėk-šėk...“. Monogamės. Lizdo teritoriją pasirenka jau kovo mėn. Lizdą dažniausiai krauna beržuose, karkluose, pušyse, nuo 1,7 iki 18 m aukštyje. Lizdą suka iš šakų, žemių, vidų iškloja plonomis šakelėmis. Lizdai padaro stogą ir šonuose dvi landas. Kiaušinius deda balandžio pradžioje. Dėtyje 7-8 kiaušiniai, kurių lukštas šviesiai žalsvas, išmargintas tankiais rusvais taškučiais bei dėmelėmis. Peri 18-20 dienų. Gyvena iki 20 metų, seniausi individai užfiksuoti sulaukę 18–21 metų.

Paprastosios šarkos dažniausiai laikosi poromis. Gana atsargios, žmogaus arti neprisileidžia ir pamačiusios jį ar kokį plėšrūną, pradeda triukšmauti arba netrukus tyliai nuskrenda.

Laikoma, kad paprastosios šarkos yra ne tik vieni iš protingiausių paukščių, bet ir gyvūnų apskritai. Kaip ir kitų varninių (pvz., pilkųjų varnų), paprastųjų šarkų smegenų ir kūno masės santykis yra panašus į žmogbeždžionių ir banginių.

Paprastosios šarkos buvo pirmieji žinduolių klasei nepriklausantys gyvūnai, kurių gebėjimas save atpažinti veidrodyje buvo mokslškai įrodytas.

Varniniai paukščiai mėgsta blizgančius daiktus, juos vagiliauja, bet Anglijos Ekseterio universitete atlikti paprastųjų šarkų tyrimai parodė, kad joms tai nebūdinga. Testuojant jas su blizgančiais daiktais, iš 64 atvejų tik du kartus į juos atkreipė dėmesį.

Mityba

Minta vabzdžiais, kiaušiniiais, jaunais paukšteliais, pelėmis, uogomis, vaisiais, žiemą lesa atliekas, apsilanko sąvartynuose.

Porūšiai

Išskiriama apie 11 paprastųjų šarkų (*Pica pica*) porūšių.

Pica pica asirensis

Pica pica bactriana

Pica pica bottnensis

Pica pica fennorum

Pica pica hemileucoptera

Pica pica kamschatisa

Pica pica leucoptera

Pica pica mauritanica

Pica pica melanotos

Pica pica pica. Šis porūšis gyvena didesnėje Europos dalyje, įskaitant Lietuvą

Pica pica sericea

Skenuok ir peržiūrėk
naujausią informaciją

seskinesozas.lt

Biologinės įvairovės projektas

Duomenys: iNaturalist, Wikipedia, GBIF

iNaturalist rūšies puslapis